

โครงการประชุมวิชาการ

เรื่อง ความรุนแรงในเด็กและวัยรุ่น : ทางออกและการจัดการเชิงรุก

ชื่อโครงการ	โครงการประชุมวิชาการเรื่อง ความรุนแรงในเด็กและวัยรุ่น : ทางออกและการจัดการเชิงรุก
ที่ปรึกษาโครงการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรเพ็ญ สุขะวัลลิ คณบดีสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ รองศาสตราจารย์ ดร.สายฝน เอกวารงกูร
ผู้รับผิดชอบโครงการ	อาจารย์ศรินทรา ค้วงใส ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาปีลา สิกิจโกศล อาจารย์สาขาการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต

1. หลักการและเหตุผล

วัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่พบพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงได้บ่อยและทวีความรุนแรงมากขึ้นในปัจจุบัน ทั้งการเป็นผู้ถูกระงับหรือเป็นผู้กระทำความรุนแรงต่อคนใกล้ชิดและจากบ้านสู่โรงเรียน โดยความรุนแรงหมายถึงการจงใจใช้กำลังหรืออำนาจทางกายเพื่อข่มขู่หรือกระทำต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อกลุ่มบุคคล หรือชุมชน ซึ่งส่งผลทำให้เกิดหรือมีแนวโน้มที่จะมีผลให้เกิดการบาดเจ็บ ตาย หรือเป็นอันตรายต่อจิตใจ รวมถึงการยับยั้งการเจริญงอกงาม การกีดกันหรือปิดกั้น ทำให้สูญเสียสิทธิบางประการหรือไม่ได้รับในสิ่งที่สมควรได้รับ รวมไปถึงความรุนแรงในโลกไซเบอร์ แม้จะไม่มีคามผิดทางกฎหมาย รายงานองค์การอนามัยโลกพบว่าทั่วโลกเด็กและวัยรุ่นอายุระหว่าง 10-29 ปี ถูกฆาตกรรมปีละประมาณ 200,000 ราย คิดเป็นร้อยละ 42 ของจำนวนการฆาตกรรมทั้งหมด และการฆาตกรรมยังเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับที่ 4 ของผู้ที่มีอายุ 10- 29 ปี คิดเป็นร้อยละ 84 (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2566) สำหรับประเทศไทยจากสถิติคดีความของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนปี พ.ศ. 2565 พบว่ามีสถิติความผิดทางอาชญากรรมในเด็กและเยาวชนสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2564 จากข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2561-2565 มีเด็กและเยาวชนอายุ 12-18 ปี กระทำความผิด 134,747 คดี ความผิดที่พบเป็นทั้งความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งพบมากที่สุด และความผิดอื่นๆได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับเพศ และความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง ความสงบสุข เสรีภาพและการปกครองโดยเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดมีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษามากที่สุดร้อยละ 51.71 รองลงมาคือระดับประถมศึกษา ร้อยละ 17.57 และจากจากสถิติร้อยละผู้กระทำความผิดจำแนกตามการอยู่อาศัยพบว่าร้อยละ 68.67 ของคดีทั้งหมดส่วนใหญ่ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ หรือพ่อแม่แยกกันอยู่ ร้อยละ 66.89 เป็นเด็กยากจนและไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2565)

งานวิจัยหลากหลายแหล่งชี้ชัดไปในทิศทางเดียวกันว่า เด็กที่มีแนวโน้มเป็นผู้ใช้ความรุนแรงทั้งต่อตนเองและผู้อื่น มักมีภูมิหลังว่าเคยตกเป็นเหยื่อความรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย ทางเพศ ทางอารมณ์ และจิตใจ รวมถึงการถูกทอดทิ้ง ละเลย ไม่ได้ดูแลให้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาอย่างเหมาะสม จากข้อมูลเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดแล้วนั้นพบว่ามีหลายปัจจัยร่วมที่ส่งผลให้เด็กกระทำผิด มีภูมิหลังที่คล้ายกันคือ ความยากจน ความเหลื่อมล้ำความรุนแรงในครอบครัว หรือความอยากปลดพันนาการจากความคาดหวังของครอบครัวหรือคนรอบตัวจนกระทั่งก้าวพลาดไป อีกส่วนที่สำคัญคือสภาพแวดล้อมครอบครัวที่มีความขัดแย้งและความเครียดสูง พ่อแม่ผู้ปกครองที่ใช้ความรุนแรงในการจัดการ

ปัญหา ทำให้เด็กเติบโตและเรียนรู้วิธีการจัดการปัญหาด้วยความรุนแรง รวมถึงครอบครัวที่มีการควบคุมจัดการเรื่องระเบียบวินัยกับเด็กในลักษณะที่ไม่คงที่ ขึ้นอยู่กับอารมณ์และความพร้อมของผู้ดูแล และครอบครัวที่ละเลยไม่กำกับดูแลเด็กเมื่อมีปัญหา อีกปัจจัยที่สำคัญคือความล้มเหลวทางด้านการศึกษาที่ผลักดันให้เด็กออกมาอยู่นอกระบบ อยู่กับกลุ่มเพื่อนหรือสังคมที่มีสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิดและพฤติกรรมที่รุนแรง รวมไปถึงจนกระทั่งการเลี้ยงดูด้วยวิธีการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม ใช้ความรุนแรงในการเลี้ยงดู ทำให้เด็กเรียนรู้การปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอกโดยเลือกใช้ความรุนแรงที่ส่งสมมา

สาเหตุและปัจจัยที่บีบคั้นให้เด็กก่อความรุนแรง เพื่อแสดงออกถึงอารมณ์โกรธ ความไม่พอใจจากภายใน เนื่องจากไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ ต้องการควบคุมหรือจัดการ และเมื่อใช้ความรุนแรงหยุดเหตุการณ์ได้แล้วรู้สึกว่าการจัดการได้ และเรียนรู้จากตัวแบบ โดยเฉพาะคนใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมถึงสื่อซึ่งมีอิทธิพลต่อเด็ก (ศูนย์ความรู้นโยบายเด็กและครอบครัว, 2566) การใช้ชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริม ป้องกันการเกิดปัญหาพฤติกรรมรุนแรงในวัยรุ่นและรวมไปถึงการค้นหาปัญหาตั้งแต่เริ่มต้น จนกระทั่งการฟื้นฟูจึงเป็นทางออกที่ดีในการป้องกันการเกิดพฤติกรรมรุนแรงในเด็กและเยาวชน โดยการป้องกันเป็นการจัดการก่อนที่จะเกิดปัญหา ป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรมรุนแรงได้ โดยการลดปัจจัยเสี่ยงและการเพิ่มปัจจัยป้องกัน ได้แก่ การเลี้ยงดูที่ไม่ถูกต้องในวัยเด็ก ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อจิตใจ การป้องกันที่สาเหตุ ได้แก่ การป้องกันโรคทางร่างกายในแม่และเด็ก การส่งเสริมการเลี้ยงลูกที่ถูกต้อง ตอบสนองความต้องการของเด็กวัยต่างๆตามวัย การฝึกระเบียบวินัย และการปรับปรุงการเลี้ยงดูก่อนเกิดปัญหา ได้แก่ การทอดทิ้งเด็ก จะทำให้เด็กขาดความรัก เอาแต่ใจตนเอง และก้าวร้าว การทำโทษที่รุนแรง เด็กจะก้าวร้าวตาม การตามใจเด็ก เด็กจะเอาแต่ใจ เรียกร้อง เมื่อไม่ได้ดังใจจะก้าวร้าวรุนแรง การไม่สม่ำเสมอ เด็กจะขาดความมั่นคงทางอารมณ์ และไม่มีระเบียบวินัย เป็นต้น นอกจากนี้ในด้านครอบครัว การส่งเสริมสัมพันธภาพที่ดีเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งในเรื่องการสื่อสารที่ชัดเจน การให้กำลังใจ การเลี้ยงดูที่แตกต่างทำให้เกิดการเปรียบเทียบ หรือความขัดแย้งในครอบครัว รวมกระทั่งด้านโรงเรียนสามารถส่งเสริมป้องกันโดยการมีระบบการเรียนที่ดี ซึ่งจะช่วยป้องกันการเกิดพฤติกรรมรุนแรงในเด็กและวัยรุ่นได้

2. วัตถุประสงค์ ภายหลังสิ้นสุดการประชุมวิชาการ ผู้เข้าร่วมมีความสามารถ ดังนี้

- 1) คัดกรอง ประเมินเด็กและวัยรุ่นที่มีแนวโน้มก่อความรุนแรงได้
- 2) มีแนวทางการดูแลช่วยเหลือและส่งต่อเด็กและวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมรุนแรง โดยใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และการวิจัย ได้
- 3) มีเครือข่ายระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กและวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมรุนแรง ระหว่างครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. กลุ่มเป้าหมาย

บุคลากรทางการศึกษา บุคคลที่ทำงานเกี่ยวกับการดูแลเด็กและเยาวชน พยาบาลวิชาชีพ บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และผู้สนใจทั่วไป จำนวน 100 คน

อัตราค่าลงทะเบียนการอบรม

ระยะเวลาในการรับสมัคร	นักเรียน/นักศึกษา	บุคลากรทางการศึกษา บุคคลที่ทำงานเกี่ยวกับการดูแลเด็กและเยาวชน พยาบาลวิชาชีพ บุคลากรทางการแพทย์ และสาธารณสุข ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ และผู้สนใจทั่วไป
ระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2567 - 31 มีนาคม 2567	100 บาท	800 บาท
ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2567 -15 พฤษภาคม 2567	200 บาท	1,000 บาท

4. ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลา 2 วัน ตั้งแต่วันที่ 6-7 มิถุนายน 2567

5. สถานที่ดำเนินการ

ระบบ Online ZOOM

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ผู้เข้าร่วมมีทักษะในการคัดกรอง ประเมินเด็กและวัยรุ่นที่มีแนวโน้มก่อความรุนแรง
- 2) มีแนวทางการดูแลช่วยเหลือและส่งต่อเด็กและวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมรุนแรงร่วมกัน
- 3) เกิดเครือข่ายระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กและวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมรุนแรง ระหว่างครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กำหนดการประชุมวิชาการ
เรื่อง ความรุนแรงในเด็กและวัยรุ่น: ทางออกและการจัดการเชิงรุก
ระหว่างวันที่ 6-7 มิถุนายน 2567 ผ่านระบบ Online Zoom
วันพฤหัสบดีที่ 6 มิถุนายน 2567 พิธีกรประจำวัน ผศ. ธวัชชัย ทีปะपाल และอาจารย์อินทอร ก้านกิ่ง

เวลา	กำหนดการ
08.30 - 09.00 น.	- ลงทะเบียน
09.00 - 09.15 น.	- ต้อนรับ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรเพ็ญ สุขะวัลลิ คณบดีสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ รายงาน โดย อาจารย์ศิรินทรา ด้วงใส
09.15- 10.15 น.	-เด็กและเยาวชน: เหยื่อจากระบบความรุนแรงทางสังคม (Ecological system) โดย นพ.ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ ที่ปรึกษากรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
10.15 - 10.30 น.	- พัก 15 นาที
10.30- 12.00 น.	-วจรสู่การเกิดความรุนแรงในเด็กและวัยรุ่น โดยรองศาสตราจารย์ ดร. สายฝน เอกวางกูร สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
12.00 -13.00 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.0 - 14.30 น.	-เด็กและวัยรุ่นที่มีแนวโน้มก่อความรุนแรง: การเข้าถึงและคัดกรอง โดย อาจารย์สันติ เพชรนุ้ย สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
14.30 - 14.45 น.	- พัก 15 นาที
14.45- 16.00 น.	-การดูแลช่วยเหลือเด็กและวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมรุนแรง : บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระบบการดูแล โดย อาจารย์ทิตา ณ นคร : ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกาญจนาภิเษก อาจารย์อุษา น่วมเพชร สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

วันศุกร์ที่ 7 มิถุนายน 2567 พิธีกรประจำวัน ผศ. ธวัชชัย ทีปะपाल และอาจารย์อินทอร ก้านกิ่ง

เวลา	กำหนดการ
08.30 - 09.00 น.	- ลงทะเบียน
09:00- 10.00 น.	- เครื่องมือและกลยุทธ์การดูแลเด็กและวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมรุนแรง การจัดการความสัมพันธ์ในครอบครัว (Family relationship) โปรแกรมส่งเสริมการเลี้ยงลูกของผู้ปกครอง(Parent Management Training: PMT) การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองแก่เด็ก (Self-discipline) โดย พญ. ภัทรพร ปานดี จิตแพทย์เด็กประจำสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นภาคใต้
10:00- 10.15 น.	- พัก 15 นาที
10.15- 12.00 น.	-การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของเด็ก (Social and Emotional Learning) การสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจและพลังบวกลดความรุนแรง โดย อาจารย์สันติพงศ์ แก้วนรา สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
12.00 -13.00 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.0 -14:00 น.	-เครือข่าย และแนวทางการส่งต่อเด็กและวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมรุนแรง โดย อาจารย์ศิรินทรา ด้วงใส สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
14.00 - 14.15 น.	- พัก 15 นาที
14.15 -15.45 น.	- เสวนาทางออกของการดูแลเด็กและวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมรุนแรง ผู้ดำเนินการเสวนา : ผศ. เกวลี วัชราทักษิณ -ความร่วมมือของครอบครัว ชุมชน สถานศึกษา และบริการ สุขภาพในการป้องกันดูแลเด็กและวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมรุนแรง โดย พว. พรทิพย์ จรุงศศักดิ์สกุล :สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นภาคใต้ -กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันดูแลเด็กและวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมรุนแรง : เป็นเหยื่อและ ผู้กระทำ โดย ผู้พิพากษาศุภกิจ แยมประชา ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครศรีธรรมราช
	- เสวนาทางออกของการดูแลเด็กและวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมรุนแรง ผู้ดำเนินการเสวนา : ผศ. เกวลี วัชราทักษิณ (ต่อ) สื่อกับพฤติกรรมรุนแรงของเด็กและวัยรุ่น โดย คุณอุษาสินี ริวทอง กรรมการนโยบายองค์การกระจายเสียง และแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (Thai PBS)
15.45 - 16.00 น.	- ปิดการประชุม : โดย ผศ.ดร.อรเพ็ญ สุขะวัลลิ คณบดีสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์